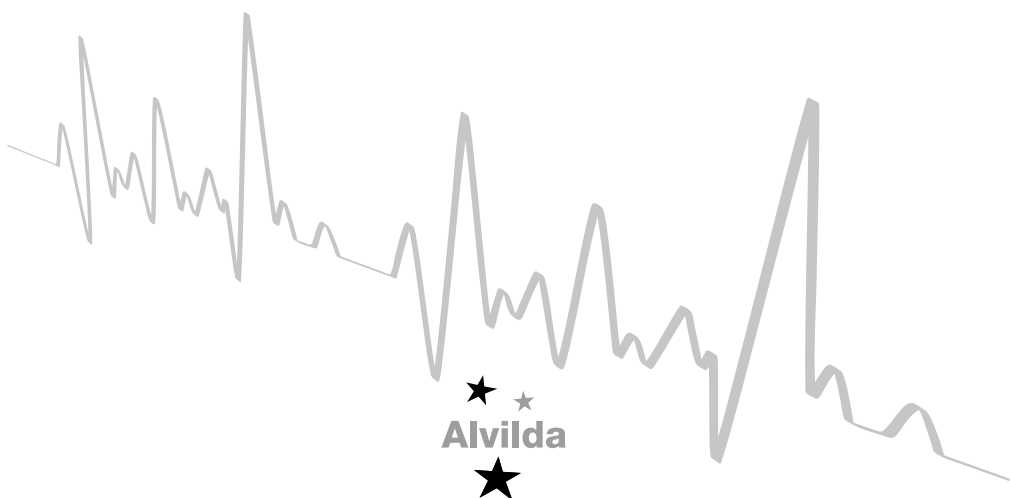

NICOLE BOYLE RØDTNES

HUL I HOVEDET

Bogen er støttet af Statens Kunstråd

HUL I HOVEDET

Tekst © 2014 Nicole Boyle Rødtne og Forlaget Alvilda, København

Omslag: Marlene Diemar/Imperiet

Omslagsfotos: XXX

Redaktion: Jonas Holm Hansen

Bogen er sat med Life BT hos Pamperin & Bech

1. udgave, 1. oplag

Trykt 2014 i Danmark

ISBN 978-87-71057270

www.nicoleboyleroedtnes.dk · www.alvilda.dk

KAPITEL 1

GÆT OG GRIMASSER MED SPASSEREN

Det, jeg husker bedst, er følelsen af at drukne. Først kom den skarpe smerte, da jeg ramte poolens bund med baghovedet. Den pulserede fra nakken ud i rygraden og videre til hver celle. Jeg prøvede at skribe, men vandet fossede ind i min mund. Kloren ætsede i min næse og svælg, mens det fyldte mine lunger. Alt for sent fik jeg lukket munden. Jeg hostede, men så kom der bare mere vand ind. Det bankede i mit bryst. Var en knugende smerte af lunger, der skreg på ilt. Jeg slog vildt med hænderne, ville op, men smerten i baghovedet var stadig så skarp, at den blændede mig. Op og ned var et virvar. Jeg skrabe bunden med neglene. Slog med benene, men min kjole vikled sig om dem og holdt dem fast. Imens blev smerten fra hovedet skarpere og skarpere, indtil alt andet forsvandt.

“Jeg hedder Vega,” siger computeren, og jeg gentager.

“Jeg hedder Vega,” siger jeg. Jeg smiler, for jeg kunne godt selv høre, at jeg havde næsten helt styr på det denne gang.

Alt har været svært, siden min hjerne gik i stykker. Det skete for seks måneder siden til sommerfesten. Jeg gled og faldt i en pool. Slog baghovedet mod bunden og druknede, inden Johan hev mig op og startede genoplivningen.

Jeg vågnede i en hospitalsseng. Hjerneblødning. Skadet sprogcenter. *Afasi*. Lægerne har forsøgt at forklare det mange gange. Mit sprog er i stykker. Når jeg åbner munden, kommer der kun ord-mudder ud.

Jeg har en talepædagog fra kommunen. Hun hedder Charlotte og kommer en gang om ugen og træner med mig. Hun var her tidligere i dag og havde en masse nye øvelser med, men de var alt for svære. Og selvom hun siger, at vi bare tager det langsomt, så hader jeg, at det skal være sådan her. Nu træner jeg med computeren.

Jeg lukker døren, mens jeg øver, så mor ikke skal høre det. Hun får altid det der triste blik, når jeg fucker op i ordene, og det gør jeg tit. Alt for tit og alt for meget i forhold til den plan, som Charlotte har lagt. Men hvad skal jeg gøre? Jeg har hul i hovedet. Hul i hjernen. Det er en plet på mit skanningsfoto. Et krater, der, hvor alt sproget skulle have været. Krateret opstod, da hjernevævet døde og rådnedes væk.

Min mobil vibrerer, og jeg åbner beskeden. Bogstaverne snor sig på skærmen. Det tager tid for mig at samle hjernecellerne, så jeg kan læse.

“Er der om 5 min.”

Mine fingre glider hen over tastaturet. Jeg koncentrerer mig og kan næsten mærke, hvordan det koger deroppe i hjernen omkring hullet, som resten af cellerne prøver at bygge bro over.

Ok. Det er det, jeg skal skrive. Det står helt skarpt i tankerne, men når jeg ser på tastaturet, så er det, som om jeg pludselig ikke kan huske, hvilke lyde der passer med symbolerne.

Jeg tænker på første klasse. O. Ormen Ole. Jeg husker remsen, men kan stadig ikke huske, hvordan bogstavet ser ud.

Jeg prøver med K i stedet. K som konsonant. Krokodille. Der er ingen billeder i mine tanker, kun mindet om lyden. Det er underligt: Hvis jeg virkelig koncentrerer mig, så kan jeg læse, men skrive kan jeg stadig ikke. Det er endnu en af de ting, jeg ikke forstår ved min sygdom.

Men jeg behøver heller ikke svare. Ida ved jo godt, at det der med sms'er ikke duer for mig længere.

Kort efter ringer det på døren. Jeg står og venter i døråbningen og ser Ida kæmpe sig op på femte sal. De brune krøller stritter på grund af regnvejret. Regn kan gøre alle dage til dårlige hårdage, plejer hun at sige.

“Hej,” siger hun.

“Hej,” siger jeg. Jeps, det er et af de ord, jeg har styr på.

Hun krammer mig tæt. Hendes kinder er kolde af kulde.

“Hej, Ida.” Mor kommer ud i gangen. “Det er vel nok pænt af dig at komme. Vega er så glad for dine besøg.”

Jeg ser væk. Jeg kan ikke lide den måde, mor siger det på. Hun får det til at lyde, som om jeg er en eller anden velgørenhedssag. Red regnskoven, støt børnene i Afrika, og besøg stakkels syge Vega, der ikke kan tale.

“Det var så lidt,” siger Ida. “Man besøger jo sin bedste veninde.”

Ja, bedste venner. Det er det, vi er. Vi har været det, lige siden vi i første klasse lavede en klub for dem, der ikke kunne lide My Little Pony.

“Nå, men hyg jer, piger, jeg skal til et møde på forlaget nu,” siger mor. Hun er journalist og laver interviewbøger med kendte. Lyden af hendes fingre mod tastaturet er en af de lyde, jeg kan huske, fra jeg var helt lille. Men de sidste par måneder har der været helt tavst fra arbejdsværelset. Hun tager stadig ud og interviewer en masse, men selvom hun afspiller diktafonen hver dag, så kommer der ingen ord på skærmen. Det er sikkert det, som mødet skal handle om. Hvordan de kan få bogen færdig, nu hvor mor igen har misset en deadline.

Vi går ind på mit værelse.

“Hvordan går det?” spørger Ida.

“Fint,” siger jeg. Det er også et af de ord, jeg er rigtig god til. Det lærer man, når folk hele tiden spørger, hvordan man har det. For de fleste er det nok med et *fint*, så skyn-der de sig væk – videre. De vil helst ikke blive hængende for længe, for det kunne jo være, at jeg pludselig begyndte at lukke en masse nonsens ud.

Ida ser på mig. Hun er god til at gætte, hvornår jeg vil tale om det, og hvornår jeg ikke vil. Og i dag er helt klart *no go*.

Jeg så godt Charlotte notere i sine papirer. At hun endnu en uge satte minus i alt for mange kolonner. Det er snart tid til endnu en *vurderingssamtale*, hvor Charlotte kalder mor, Alma og mig ind for at snakke om mine fremskridt eller mangel på samme.

“Dig?” Jeg er ikke helt sikker på, at ordet kommer

rigtigt ud, så jeg peger også på hende. Tegn kan hjælpe meget, især når mine ører snyder mig og bilder mig ind, at jeg siger det rigtige, selvom jeg kan se på alle andre, at jeg ikke gør.

“Godt,” siger hun. “Festen var fed. Du skulle altså have været der.”

Jeg trækker på skuldrene.

“Næste gang skal du med!” Hun tager min hånd, og vi fletter fingre. “Jeg lover, at jeg nok skal tale med dig hele aftenen.”

Jeg himler med øjnene og laver en gabe-gestus.

“Nej, hold nu op. Du er ikke kedelig,” siger hun. “Og hvis du vil have noget at drikke, så bestiller jeg bare for dig.”

Vi griner. For Ida er en drinks- og shotsperson, hvor jeg mere bare er til øl, og hvis jeg lader hende bestille, så bliver jeg helt sikkert fuld, før festen overhovedet bliver sjov.

“Ja ja,” siger hun. “Men min fødselsdagsfest, den *skal* du komme til.”

Jeg nikker. Det var et løfte, jeg gav for længe siden. Og selvom der stadig er et par uger til, er Ida i fuld gang med forberedelserne.

Så sætter vi os sidelæns i sofaen med korslagte ben, så der kun er en håndsbredde imellem os.

“Men altså festen i går ...” siger Ida. “Der er så meget, du skal høre!”

Jeg nikker. Det er en af de ting, jeg elsker ved Ida: Hun er god til selv at snakke, så alt ikke behøver at dø, bare fordi jeg ikke kan svare.

“Du skulle have set Susan!” siger hun og himler med

øjnene. "Altså jeg ved godt, at temaet var gangsters og ludere, men alligevel!"

"Hvor kort var hendes kjole?" spørger jeg. Eller det troede jeg, at jeg spurgte om, men en rynke i Idas pande fortæller mig, at det ikke var det, der kom ud.

"Hvad kost var festen?" Jeg gentager, og nu kan jeg godt høre, at der er noget galt.

"Nå, hvad det kostede at komme ind?" spørger Ida. "Fyrre kroner, det var ingenting."

Jeg ryster på hovedet.

"Hvad kost var festen?" spørger jeg igen og forsøger at demonstrere med hænderne. At vise noget, der er kort, og noget, der er langt.

Ida tænker igen.

"Hvor mange der kom?"

Jeg ryster på hovedet.

"Lige meget," siger jeg. Vreden dunker inde bag panden. Dumme mæg-mund og lorte-ører, der aldrig kan gøre det rigtigt.

"Du må ikke give op, Vega." Ida knuger min hånd.

"Er det om festen?" spørger hun.

Jeg nikker.

Hun tænker lidt mere.

"Er det om Susan?"

Jeg nikker igen. Trækker så lidt i min bluse.

"Nå," Ida slår sig for panden. "Du vil vide, hvad hun havde på."

Jeg nikker.

"Det var ... Altså jeg tror selv, hun mener, det var en kjole." Hun himler igen med øjnene og begynder på en

detaljeret beskrivelse af, hvor meget eller rettere hvor lidt Susan havde på.

Efter at hun har fortalt det, går samtalen i stå. Jeg kan se på hende, at det slog hende lidt ud, at jeg klokkede i det. Det må også være nederen at være den, der altid skal lege gæt og grimasser med spasseren.

Jeg prikker til hende, og hun smiler. Jeg vifter med hænderne for at sige, at hun skal fortælle videre.

“Hmm,” siger hun. “Hvad skete der ellers ...”

Så peger jeg på hende og laver kyssemund.

Hun griner og rødmer.

“Nej,” siger hun, men rødmer så endnu mere, og jeg prikker til hende igen.

“Okay,” siger hun så. “Måske lidt.”

“Hvem?” spørger jeg.

“Hvis jeg siger det, må du love, at du ikke griner.”

Jeg tvinger mit ansigt til at se dybt alvorligt ud og nikker.

“Oscar,” siger hun.

Jeg måber.

“Du må ikke sige det til nogen!” siger hun. “Det er mega-flovt!”

“Jeg ...” Jeg kan ikke finde ordet, men signalerer en lyn-lås over mine læber.

“Jeg ved ikke, hvad der skete.” Hun griber en pude og gemmer ansigtet bag ved den. “Jeg blev bare alt for fuld, og så ...” Hun sukker.

Jeg river puden væk. Jeg er nødt til at få flere detaljer.

“Hvad?” spørger jeg.

“Det er bare så pinligt,” siger hun, og en forfærdelig tanke slår mig.

“Bananaka?” siger jeg.

“Hvad?”

Jeg viser det med tre fingre. Bolle. Sex.

“Nej,” siger hun og slår mig i hovedet med puden. “Helt ærligt, Vega.” Og så griner vi begge to igen.

“Men ... ja ... hænder. Hænder alt for mange steder.” Hun rødmer igen. “Det er også derfor, du er nødt til at komme til næste fest. Du må stoppe mig, Vega!”

Ida bliver en times tid, så tager hun af sted igen. En time er omtrent den tid, vi kan holde det kørende. Det her, hvor hun mest taler, og jeg nøjes med hv-ord.

Da hun går, ser jeg over på computeren, hvor taleprogrammet stadig står åbent som en sort klods af dårlig samvittighed. Jeg burde øve igen, men jeg kan ikke overskue det. I stedet krøller jeg mig sammen på sengen. Middagslure er blevet hverdag. De hjælper med at få tiden til at gå.

Mor siger, at jeg sover for meget. Måske har hun ret, men lige nu skal klokken bare blive fem – så er Johan færdig med sit møde i elevrådet og har måske tid til at kigge forbi.

Drømmene kommer rullende, så snart jeg lukker øjnene. Jeg har aldrig drømt så meget, som efter jeg slog hovedet.

I dag er de slørede og underlige. Det er lange guirlander af minder. Først fra da jeg var lille, så fra lige før jeg slog hovedet og mistede ordene. Drømme om Johan og Ida og om dengang, hvor en fest var noget, man glædede sig til og ikke frygtede ... Så går drømmene i stykker. Der kommer

små, slørede stykker af minder. En påfugl. En stilethæl. Så kommer der stumper fra sommerfesten ... Brudstykker af en samtale. Jeg dansede. En kind, der brænder mod min. Hænder, der smyger sig ned ad min ryg. Nogen, der råber.

Det skifter. Nu er det mig, der råber. Jeg er ved poolen. Og så ... falder jeg ... Det kolde vand lukker sig om min krop, men oppe på kanten er der en skikkelse. En, der ser mig falde, ser mig synke til bunds.

Jeg mærker slaget i baghovedet, da jeg rammer bunden, og det er som en skarp smerte ned gennem rygraden ...

KAPITEL 2

MARERIDT

Jeg blev genoplivet i ambulancen, har mor fortalt. For mig er det kun et svagt minde. Det føltes som at vågne midt i en drøm. Jeg husker synet af det skarpe lys fra deres lamper og synet af ansigter, jeg ikke kendte. Jeg husker iltmasken over min mund, mens jeg gispede efter luft, og næsen, halsen, lungerne, der stadig brændte af klor.

Jeg kan se dem sige noget, men jeg hører intet. Mærker kun smerten.

Bare det at ånde gør så ondt, at jeg ikke kan være i det. Jeg forsvinder væk i mørket igen.

Mor siger, jeg døde tre gange i ambulancen.

Jeg vågner med et skrig. Min krop er dækket af kold, klistret sved, og jeg sidder og ryster i sengen, mens mor kommer løbende og flår døren op.

“Hvad sker der?”

“Drømme,” siger jeg og viser med foldede hænder mod kinderne.

“Mareridt,” hvisker mor, og jeg nikker. Sagde bare drømme, fordi mareridt er et alt for vanskeligt ord for min hjerne. Især når det eneste, den kan lige nu, er at spille de sidste billeder igen. Mig, der falder og drukner, og

skikkelsen på kanten. Jeg har drømt om den nat før. Lige efter ulykken havde jeg en masse mareridt om at drukne, men aldrig som det her. Det her var anderledes.

Mor sidder lidt på sengekanten, stryger mig over hovedet, som om jeg er en lille pige. Jeg skubber hende væk.

“Okay, skat,” siger hun og rejser sig. “Jeg sidder lige inde ved siden af, hvis der er noget.”

Hun går, mens stumper fra mareridtet stadig flagrer i mine tanker. Det følte ikke som en drøm, det virkede så virkeligt, som et minde. Men der var ikke nogen, der stod ved poolen, da jeg gled. Hvis der havde været, ville jeg aldrig være druknet. Det må bare være min hjerne, der spiller mig et puds. Det havde lægerne sagt kunne ske: at man let kunne blive forvirret og bytte rundt på ting.

Jeg tvinger mig selv til at tænke på noget andet. Jeg rækker ud efter mobilen.

Venter lidt på en sms fra Johan. Jeg synes, han er blevet markant dårligere til at skrive siden ulykken. Tidligere fik jeg minimum seks-syv sms'er om dagen, men nu skal jeg være glad for bare én.

Jeg vil gerne spørge Ida om ham. Om hvad han laver og sådan noget. Jeg prøvede en gang, men hun forstod det ikke. Eller også *ville* hun ikke forstå det. Det er ikke sundt at have så meget tid til at tænke i. Hver anden dag er jeg helt sikker på, at Johan har droppet mig og knalder en masse andre piger, og at Ida bare ikke vil sige det, fordi det er synd for mig.

Jeg bladrer igennem kontakterne på mobilen. Mor har markeret Johans navn med en hjerte-smiley. Tegn er lettere end bogstaver.

Jeg ringer op. Han bør være færdig med mødet i elevrådet nu.

“Hallo,” siger han.

“Hej,” siger jeg.

“Hej. Hvordan går det?”

“Fint.”

“Du taler godt i dag.”

“Tak,” siger jeg, selvom jeg ved, at det ikke passer. Jeg taler ikke bedre end normalt. Jeg holder mig bare til de sikre områder, til de ord, jeg kan.

“Så ...” Han tøver. “Hvorfor ringede du?”

“Jeg savner dig.” Jeg håber, det kom rigtigt ud. Jeg har fået Charlotte til at øve det med mig. Det kan godt være, at hun synes, det er vigtigere, at jeg kan sige, hvilken slags mad jeg vil have, men for mig er det altså sådan noget her, det er vigtigt at kunne sige.

“Jeg savner også dig,” siger han.

Jeg smiler.

Tavsheden kommer krybende, og jeg kan næsten mærke hans dårlige samvittighed igennem mobilen. Åh nej, shit. Jeg er omklamrende. Jeg guilt-tripper ham for vildt.

“Skal jeg komme?” spørger han, og jeg kan høre, at han håber, jeg siger nej.

“Ja,” siger jeg. Det lyder kommanderende. Jeg ville gerne sige: *Ja, hvis du har tid, hvis du har lyst, hvis du virkelig savner mig*, men det kan jeg ligesom ikke.

“Okay,” siger han, og det lyder næsten som et suk. “Om en time. Jeg har lige en samfundsfagsopgave, jeg skal have gjort klar.”

“Okay.”

“Vi ses,” siger han.

“Hej,” siger jeg.

Han lægger på. Jeg holder telefonen op mod øret og lytter til stilheden. Jeg skulle have sagt nej. Skulle ikke have tvunget ham ud i regnvejret.

Jeg tænder for tv’et. *Venner* kører. Jeg har set afsnittet mindst fem gange, men gider alligevel ikke slukke. Dåselatteren giver næsten genlyd i rummet. Jeg kommer til at tænke på en dokumentar, jeg så engang. Den handlede om en mand, som havde været ude for en ulykke, der havde gjort ham lam i hele kroppen på nær venstre øjenlåg. Hans hjerne fungerede, og han kunne blinke med det ene øje. Det var alt.

Ved hjælp fra en sød sygeplejerske lavede de et system, så hun sagde alfabetet, og han så blinkede ved de rigtige bogstaver. Sådan kunne han stave sig igennem ord. Lave sætninger. Tale. Ja, han fik endda skrevet en bog ved hendes hjælp. Det er en totalt crazy historie, og det er totalt meget mere crazy, at jeg nogle gange misunder ham. For han *kunne* gøre sig forståelig. Han kunne stadig stave og forstå og var ikke fanget i bogstavslabyrinter, hvor intet giver mening. Lige nu har jeg mest lyst til at blinke en besked og spørge, hvad der egentlig skete den nat, jeg druknede.

Jeg kan høre en dør smække.

“Hej!”

Det er min søster Alma. Hun er lige startet i gymnasiet for en måned siden. Jeg kan høre hende smække døren ind til sit værelse. Hun skulle til noget optagelsesprøve på en musical i dag. Det er vist ikke gået så godt.

Et øjeblik efter ringer det på døren.

“Hej,” siger jeg i dørtelefonen.

“Hej,” siger Johan, og jeg lukker ham ind.

Johan springer ikke op ad trapperne, som han plejede. Vi får øjenkontakt, da han når det sidste sæt trapper. Mine øjne forsøger at sige alt det, min mund ikke kan.

“Hej ...” Han presser sine læber mod mine og trækker jakken af.

Vi går ind på mit værelse og sætter os helt tæt i sofaen. Jeg lægger mit hoved på hans skulder. Regndråberne glinser i hans hår, inden de glider ned ad hårstråene og lander på min kind.

“Jeg kan ikke blive så længe,” siger han. “Jeg har alt for meget, jeg ikke har læst.”

Jeg nikker, men kan ikke undgå at blive skuffet. Jeg synes aldrig, han kan blive længe. Han siger, at 3.g er meget hårdere end 2.g. Jeg ved ikke noget om det – min undervisning er lige nu begrænset til Charlottes taletræning. Før jeg kan tale, læse og skrive igen, kan jeg ikke komme tilbage til gymnasiet.

Jeg rækker hånden ud. Tegner hjerter på hans bryst med pegefingeren.

Han griber min hånd og kysser min finger.

“Jeg elsker også dig.”

Jeg smiler, bliver lettet, hver gang han siger det. Det dræber de negative tanker, der breder sig som virus i mit hoved.

Så kommer tavsheden. Johan er ikke som Ida. Han kan ikke bare pludre løs om hverdagen. Når Johan taler, er det om vigtige ting, store emner som politik og global opvarmning, eller, når han er i sit mere filosofiske hjørne, om vi

har en fri vilje, og om døden bare er en illusion. Sådan noget. Det var en af de ting, jeg faldt for ved ham, at han altid havde en meget stærk mening om alt. Men nu taler han næsten aldrig, for det, han vil tale om, kan ikke besvares med ja eller nej.

“Har du haft en god dag?” spørger han.

Jeg ser længe på ham. Så nikker jeg. Jeg ville gerne fortælle ham om mareridtet, men ved ikke hvordan.

Tavsheden er som en løkke, der strammer om min hals.

“Dig?” spørger jeg.

“Fin,” siger han bare. I gamle dage havde han refereret hele elevrådsmødet for mig og passioneret gengivet diskussionerne. Nu må jeg nøjes med *fin*.

Da jeg ikke kan holde tavsheden ud mere, læner jeg mig frem og kysser ham. Min tunge snor sig om hans, mens hans hænder glider ned over min ryg.

Han skubber mig ned på sofaen. Kysser langs min hals.

Jeg lukker øjnene og nyder, at der er ting, man sagtens kan gøre, selvom man ikke kan tale. Faktisk har vi aldrig haft mere sex, end siden jeg blev syg. Det er det eneste tidspunkt, hvor jeg stadig føler mig normal. Hvor jeg ikke skuffer ham.